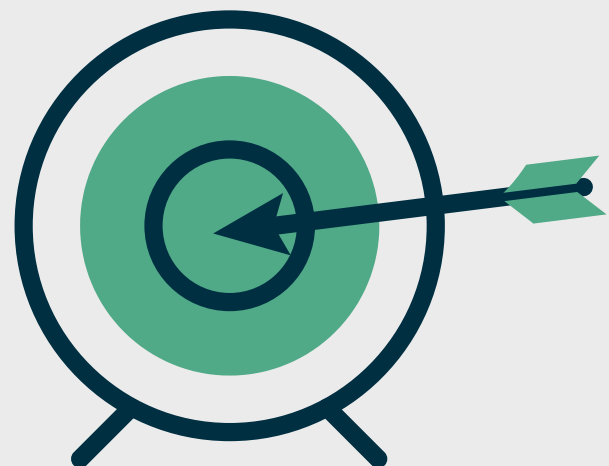

משרד החינוך
אגף בכיר הכלה והשתלבות

ממיפוי צרכים לניהול משאבים

מטרת הכלי

הקהילה הבית ספרית מורכבת מתלמידים, צוות חינוכי והורים שלהם מגוון צרכים,

רצונות, תחומי עניין ויכולות. חלק מתפקידיו של בית הספר הינו לאתר את מגוון

הצרכים והפערים הקיימים ולתת להם מענה מותאם.

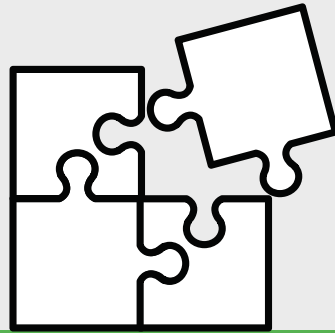
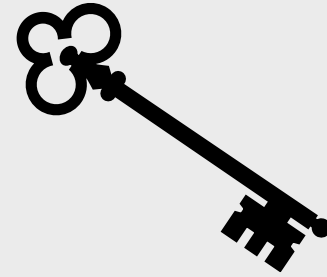
לצד זאת, בידי מנהל בית הספר וצוותו משאבים מסוגים שונים. ניהול משאבים טוב

ואיכותי מבוסס על מיפוי צרכים והתאמת מענים.

מטרת הכלי שלפניכם לסייע בקיום תהליך שמתחיל במיפוי הצרכים ומסתיים

בהתאמת מענים מיטביים ומותאמים.

תהליך העבודה

שלב א-

איתור ומיפוי

צרכים

- תלמידים (פרט, כיתה, שכבה)
- צוות חינוכי
- הורים

שלב ב-

איתור ומיפוי

מענים

- משאבי אנוש
- שעות
- תקציבים
- תוכניות

שלב ג-

התאמת מענים

לצרכים

שלב א איתור ומיפוי צרכים

מפת התבוננות בצרכים

בית ספר

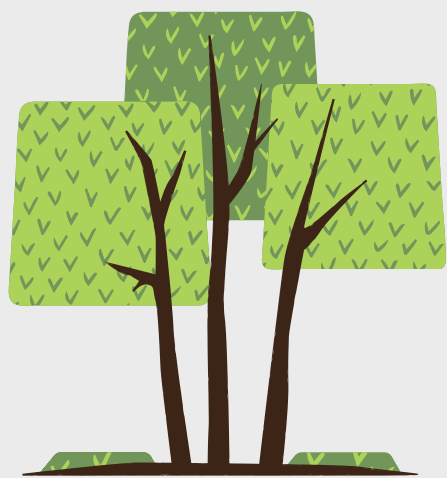
- תלמיד/כיתה/שכבה
- צוות חינוכי
- הורי בית הספר

שכבה

- כיתות/ שכבה

כיתה

- תלמיד
- קבוצה / כיתה
- הורי הכיתה

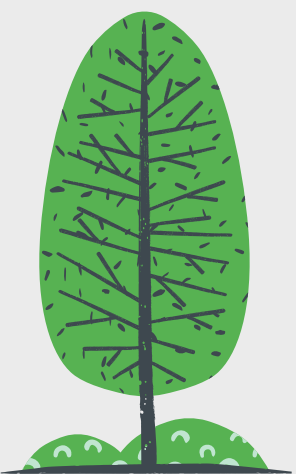
רמת כיתה

גורם אחראי: מחנך וצוות כיתה

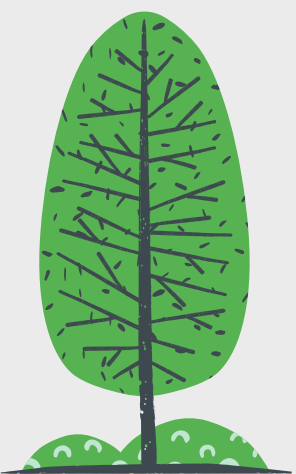
1. ביצוע מיפוי כיתתי הנסמך על תצפיות, הערכה, אבחון וכדומה ומשקף מצב לימודי/ רגשי/ חברתי/ התנהגותי
2. איתור של:
 - א. תלמידים הזקוקים למענה ייחודי פרטני
 - ב. קבוצות תלמידים הזקוקה למענה דומה (באיתור יש להתייחס למגוון התלמידים)
3. דירוג ותיעדוף צרכי התלמידים על פי מידת התכיפות והיקף המענה לו הם זקוקים
4. הכנת מסמך מסכם המתייחס למפת הצרכים אל מול מפת המענים הנדרשים (פרטניים או קבוצתיים)
5. הצגת תיעדוף צרכי התלמידים ושיקולי הדעת בפני מקבלי ההחלטות (מנהל, רכז השתלבות, רכז שכבה)
6. קבלת ההחלטות ברמת מנהל/צוות הנהלה
7. יידוע ועדכון הצוות החינוכי, גורמי המקצוע וההורים

גורם מבצע: מחנך וצוות כיתה

1. איתור הורים (בודדים או קבוצת הורים) הזקוקים למענה פרטני או קבוצתי
2. דירוג ותיעדוף על פי מידת התכיפות והצורך הנדרש
3. המלצה על מענים מותאמים אפשריים
4. הכנת מפת צרכים המתייחסת לצרכי ההורים
5. הצגת תיעדוף צרכי התלמידים ושיקולי הדעת בפני מקבלי ההחלטות (מנהל, רכז השתלבות, רכז שכבה)
6. קבלת ההחלטות ברמת מנהל ויידוע הצוות החינוכי, גורמי המקצוע וההורים

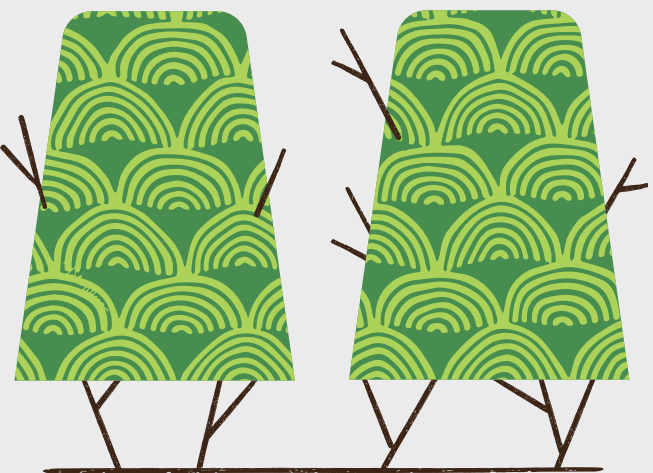
רמת שכבה

גורם מבצע: רכז השכבה

1. פגישה עם כל מחנך לשם הצגה, שיח ובחינת המיפוי הכיתתי. ניתן לצרף את צוות ההכלה הבית ספרי
2. קבלת החלטות הנוגעת לדירוג צרכי הכתות בשכבה, על פי מידת התכיפות והצורך הנדרש בכל אחת מהקטגוריות: לימודית, רגשית- חברתית, התנהגותית, פיזית
3. בניית מפה שכבתית של צרכים אל מול מענים נדרשים, הנסמכת על המפות הכיתתיות, בהתחשב ב:
 - בחינת מענים שניתנו בעבר מתוך מרחב אפשרויות ומידת האפקטיביות שלהם
 - קבלת החלטות על ההרכב בו ניתן/ יינתן המענה (קבוצתי, כיתתי, שכבתי, הורים)
 - דירוג ותיעדוף מתן המענים ברמת פרט/ הקבוצה/ כתה/ שכבה על פי מידת התכיפות והצורך
4. קבלת החלטות עם המנהל וצוות ההכלה
5. יידוע המחנכים

רמת בית הספר

גורם מבצע: מנהל וצוות הנהלה

1. קיום שיח אישי עם כל אחד מחברי הצוות החינוכי לשם:
איתור חוזקות, יכולות, מסוגלות, תחומי עניין וצרכים מקצועיים אישיים
2. מיפוי נתוני חברי הצוות החינוכי עפ"י ההיבטים שצויינו
3. בניית מפת הצרכים והמענים הפרטניים והקבוצתיים של חברי הצוות החינוכי

גורם מבצע: מנהל וצוות ניהול

1. איסוף ומיפוי כלל הצרכים (תלמידים, כיתות, צוות והורים) שעלו מתוך כלל המיפויים
2. מיון לפי קטגוריות של צרכים: פדגוגיים, רגשיים-חברתיים, טיפוליים
3. קבלת החלטות על אופן מתן המענה פרטני/ קבוצתי/ כיתתי/ שכבתי/ צוותי
4. דירוג מידת התכיפות והצורך

"לדעת ולא לפעול כמוהו, כלא לדעת"

(פתגם סיני)

להלן קישורים למגוון מיפויים- כיתה/ שכבה/ בית-ספר

מיפוי - מרחב פדגוגי

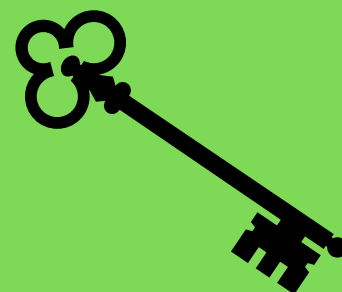
מיפוי - אבני ראשה- קרית חינוך 'דרור'

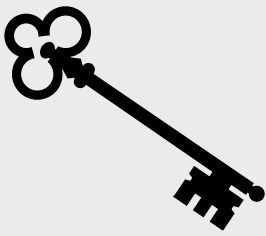
מיפוי - גשר המ"מים- אגף יסודי

מיפוי - אגף על יסודי

שלב ב איתור ומיפוי מענים

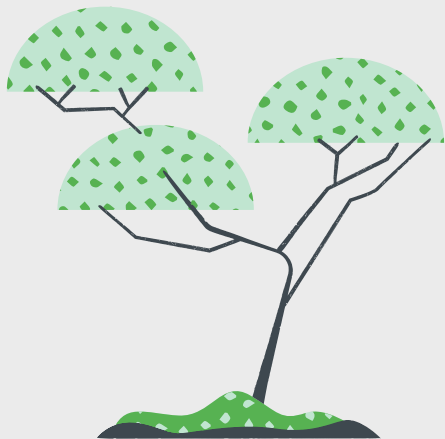

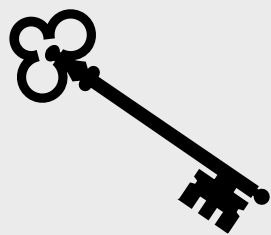
מצורך למשאב

עתה משסיימתם למפות את צורכי מגוון אוכלוסיות בית הספר, ניתן לעבור לשלב מיפוי המענים.

התאמת המענים לצרכים דורשת חשיבה מעמיקה, תיעדוף ולעיתים אף ויתור, כמו-כן היא מסייעת בזיהוי פערים וחוסרים.

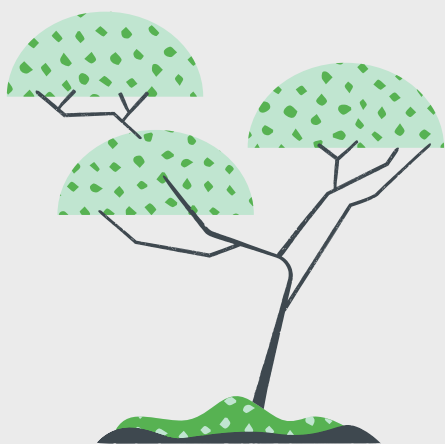
ניתן להיעזר בצוות ההכלה בזמן מיפוי המענים לשם זיהוי מרחב אפשרויות נוספות.

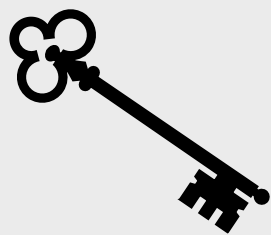

מיפוי מפת המשאבים הבית ספרית- "מרחב האפשרויות"

1. במיפוי יש לכלול כוח אדם, שעות, תכניות, סלים ייחודיים, סביבות למידה וכו'
2. לכל אחד מסוגי המענים יש לבחון כמות המשאב וזמינותו
3. בחינת הפערים והחוסרים הקיימים במטרה לגייס מענים נוספים, לתעדף וכדומה
4. התאמת המענים לצרכים והקצאתם

מפת המענים

משאבים

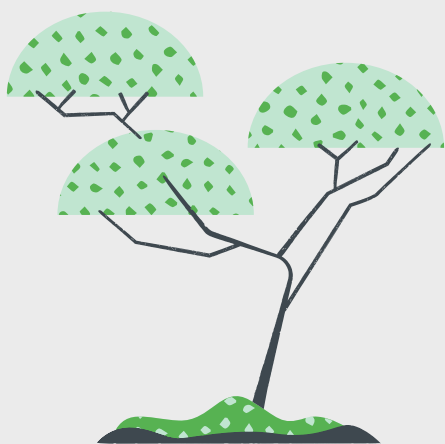
תקציב שקלי, תקציבי ניהול
עצמי, תקציב פדגוגי (חט"ב),
חדרי טיפול, מרחבי הכלה,
סביבות למידה, פיתוח מקצועי

שעות

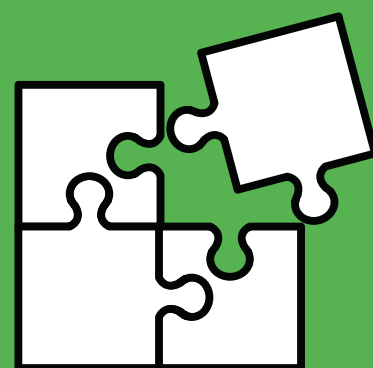
שעות הוראה, שעות פרטניות,
שעות שילוב והכלה (סל מוסדי),
שעות מתי"א (טיפול, ניתוח
התנהגות), שעות אל"ה, שעות
מחוננים, שעות עולים

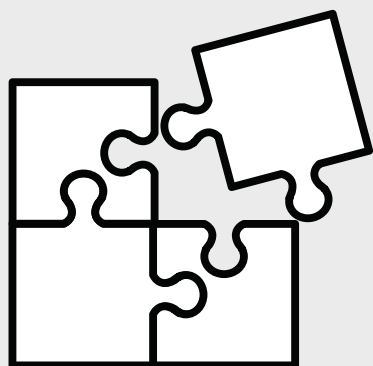
משאבי אנוש

צוות חינוכי, הדרכת הכלה, רכזת הכלה
הדרכת מתי"א, יועץ חינוכי, פסיכולוג,
מת"ל, מורי שילוב, מדריכים, סייעות,
שינשינים, מתנדבים, תומכי הוראה,
הורים, מסגרות בלתי פורמליות

שלב ג התאמת מענים לצרכים

קבלת החלטות

1. בשלב זה בידיכם נתונות שתי מפות: **מפת הצרכים ומפת המענים**. ניתן לעבור לשלב שבו תבוצע הקצאת המענים לאוכלוסיות השונות.

חשוב להתייחס להיבטים הבאים:

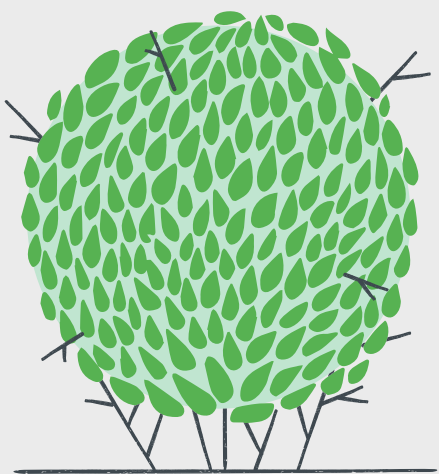
- סוג המענה

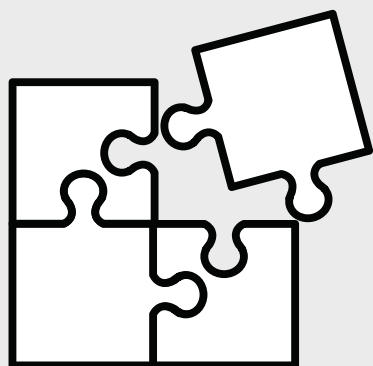
- נותן המענה

- רמת תכיפות/תדירות מתן המענה

- אופן מתן המענה (פרטני, קבוצתי, כיתתי, שכבתי)

2. יש ליידע את חברי הצוות החינוכי, התלמידים, ההורים וגורמים רלוונטיים נוספים בקבלת ההחלטות.

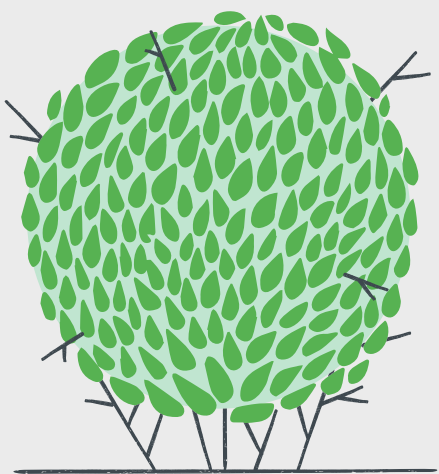

הערכה ובקרה (מומלץ לבצע פעמיים-שלוש בשנה)

חשוב מאוד לקיים הערכה סדורה של מידת האפקטיביות של המענים שניתנו ולשנותם בהתאם לצורך.

ההערכה תבוצע ברמות הבאות:

1. **מחנך** מול צוות הכתה, תלמיד, הורים, נותן המענה
2. **רכז שכבה** מול הצוות החינוכי השכבתי, הצוות הטיפולי
3. **מנהל** מול צוות הכלה, מחנכים, גורמים טיפוליים

ועתה, כאשר בידיכם מפת צרכים ומענים, כל שנותר הוא ליישמה לאורך השנה

- שמרו על עקביות וסדירות במתן המענים
- קיימו צמתי חשיבה והערכה לתכנית במטרה לבחון את אפקטיביות המענים הניתנים
- שמרו על מרחב אפשרויות וגמישות: משהו לא עובד? אל תהססו לשנות, להחליף
- הקפידו לשתף את מקבל השירות (הורה ותלמיד) בכיווני המחשבה, באפשרויות ובהחלטות – זכרו

"לא עלינו בלעדינו"

בהצלחה!

מירי נבון

וצוות אגף בכיר הכלה והשתלבות